

Lamačan 11

Mesačník o živote v Lamači, 17. ročník

2015

Štúr očami detí

Presne 28. októbra sme si pripomenuli 200. výročie narodenia národovca Ľudovíta Štúra. Aj Lamač oslávila túto významnú udalosť. V kine sa uskutočnila výstava, ktorá prezentovala najmä to, ako Štúra vidia lamačské deti. Tie sa skutočne predviedli parádne. Školáci zo základnej školy,

ba i malí škôlkari znázornili Štúra v originálnych dielach, kresbách, kolážach i mozaikách. Zdokumentovali v nich aj jeho dielo a životnú cestu. Pripomenuli Štúrove úspechy, najväčšie priateľstvá i životné lásky. Za deťmi však nezaostali ani seniori z Jednoty dôchodcov Slovenska či Do-

movia seniorov v Lamači. Vidieť bolo možné aj diela lamačského rezbára Pavla Krkošku. Všetci prispeli k mimoriadne vydarenej výstave. Po vernisáži sa pre všetkých premietal jedinečný slovenský film „Niet inej cesty“ o živote Ľudovíta Štúra, natočený v roku 1968.

Bezplatné rekreačné pobyty pre rodiny v núdzi

Rodiny s nezaopatrenými deťmi, ktorých celkový príjem nepresahuje 1,5 násobok životného minima, môžu požiadať o bezplatný rekreačný pobyt. Ide o troj- až päťdňové pobyty v štátnych hotelových zariadeniach v Piešťanoch, Donovaloch, Krupine, Liptovskom Jáne, Bardejovských kúpeľoch i Tatranskej Lomnici. Vláda SR prichádza s touto možnosťou v rámci opatrení tzv. druhého sociálneho balíčka. Podmienkou pre získanie pobytu je okrem limitovaného príjmu aj to, aby vyživované deti v rodine, bez ohľadu na to, či budú prihlásené na pobyt alebo nie, riadne navštevovali školu. Bezplatný pobyt zahŕňa ubytovanie a plnú penziu na príslušný počet dní. Poukaz NEZAHŔŇA dopravu, tú si žiadatelia zabezpečujú sami. O pridelení pobytov rozhodne rekreačné zariadenie. V prípade, že bude možné vyhovieť všetkým žiadateľom, rekreačný pobyt získajú všetci žiadatelia. Ak bude dopyt prevyšovať v jednotlivých termínoch kapacity zariadenia, o pridelení pobytov rozhodne rekreačné zariadenie na základe zberovania. Žiadosť o zaradenie rodiny na rekreačný pobyt si možno vyzdvihnúť na miestnom úrade. Tam poskytnú aj bližšie informácie. Informácie žiadateľom poskytnú aj na call centre ministerstva vnútra na čísle 0800 222 222.

Oznam

Na akciu Víťanie novorodencov môžu rodičia s trvalým pobytom v Lamači prihlásiť svoje deti narodené v roku 2015 na mailovej adrese simoncicova@lamac.sk alebo osobne na MÚ do **13.11.2015**

V novembrovom čísle nájdete

Postrehy zo starého Lamača (str.2)

Rozhovor s prof. Branislavom Sitárom (str.4)

Psia šou 2015 (str. 5)

Najbližšie zasadnutie Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Lamač je 12. 11. 2015 v kine Lamač o 09.00 h. Priestor pre otázky a podnety občanov je v čase 09.30 – 10.00 h.

Postrehy zo starého Lamača

Kôpka na chodníku

Kto by chcel mať takéto krásne pozdravy od našich štvornohých miláčikov na trávicike, podotýkam starostlivo upravenej, pred svojím rodinným domom? No, asi nikto. Ako sa

asi „toto“ a v takom množstve dostalo na ten chodník? Ak tam tie exkrementy zhrnul niekto, kto sa stará o životné prostredie v okolí svojej bránky, kúska trávy a chodníka v blízkosti svojho domu, vôbec sa mu nečudujem. Do-

konca sa mi táto malá provokácia ako zamyslenie páči. Dúfam, že sa nad toľkou „voňavou nádherou“ psíčkari zamyslíme. A na venčenie si pribalíme do vrecka sáčok, do ktorého si po svojom štvornohom kamarátovi pozbierame to, čo zanechá, zatiaľ čo si jeho pán číta ranné správy pred rodinným domom niekoho iného.

Kontajnery majú slúžiť všetkým!

Zberné kontajnery, ktoré samospráva dvakrát do roka umiestňuje na jednotlivé ulice na pomoc všetkým občanom, sú presne určené podľa množstva a druhu drobného odpadu, ktorý do nich patrí. To by malo byť za tie roky už každému notoricky známe. Že by občan, ktorý ani nebýva na tejto ulici nevedel, že celý minulý týždeň bol v jeho blízkosti kontajner? Ani že celé skrinky starého nábytku doň nepatria, ani že ním nemôže naplniť takmer celý

kontajner, keď pristavil dodávku plnú starého nábytku?

Alebo rozmýšľa tak, že „ved“ čo, samospráva príde, starý nábytok rozbije a odnesie, aby aj iní občania mohli svoj drobný odpad umiestniť do pristaveného kontajneru“...?

Odvoz drobného odpadu je pre nás všetkých, ktorí tu bývame a platíme dane. Z týchto daní sa musí aj zaplatiť odvoz odpadu všetkých, nie iba jednotlivca! Toľko peňazí, aby veľkokapacitné kontajnery využil každý len pre seba, v našej samospráve nemáme.

Júlia Ondrišová, poslankyňa MZ

Doprava a parkovanie – problém náš každodenný

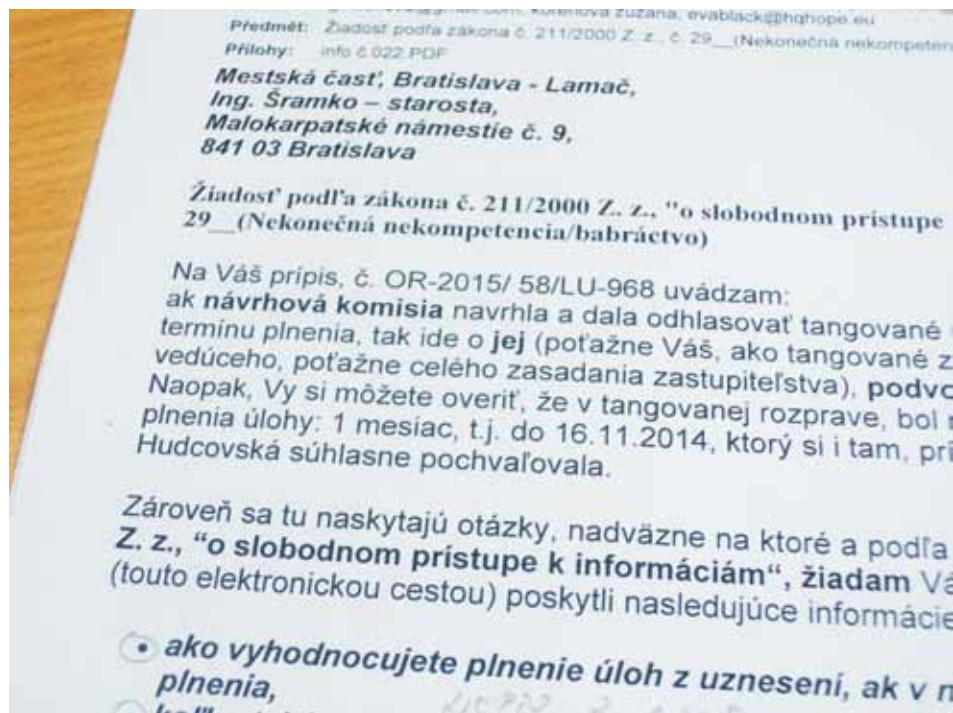
Milí Lamačania, zažíva to každý jeden z nás, problémy s dopravnými zápchami a parkovaním sú našou každodennou realitou. Verte mi, že aj mňa ako mestského poslanca tento problém veľmi trápi. Podnikol som mnoho krokov na to, aby sa situácia v našom Lamači aspoň zmiernila. Najviac nás trápi tranzitná doprava záhorských spoluobčanov, ktorí permanentne skúšajú naše lamačské nervy. Na základe mojej iniciatívy sme spolu s občianskymi aktivistami z ulíc zo starého Lamača uskutočnili v horúcom júni návštevu na Krajskom dopravnom inšpektorá-

te, kde sme s kompetentnými riešili naše problémy. Pevne verím, že aspoň na ulici Lediny sa nám podarí uspokojivo vyriešiť oprávnené požiadavky ľudí. Žiaľ, veľa našich dobrých nápadov a projektov stroskotalo na neoblomnosti policajtov z KDI. Preto sme sa tento rok podujali urobiť v starom Lamači dokopy aspoň päť betónových retardérov, ktoré si miestni veľmi pochvalujú, keďže mnoho vodičov, žiaľ, zónu 30 v starom Lamači nerešpektuje. Aj v budúcom roku budeme v budovaní retardérov pokračovať okrem starého Lamača aj na sídlisku. Pre nás je kľúčové, aby sme všetkými

možnými prostriedkami vytlačili tranzit na diaľnicu, ktorá svojím hlukom obťažuje nás Lamačanov dlhé desaťročia. Pevne verím, že NDS splní svoj sľub a budúci rok sa aj reálne začne s výstavbou protihlukovej steny. No nielen dynamická, ale aj statická doprava nás trápi čím ďalej, tým viac. Preto je potrebné prijať celomestskú parkovaciu politiku, ale tak, aby jednoznačne zvýhodňovala našich obyvateľov s trvalým pobytom v Lamači. Treba otvorene povedať, že ulice neboli dimenzované na toľko áut, veď mnohokrát majú v domácnosti aj tri autá. A to nehovorím o rôznych prenájdoch, kde neraz sú na jeden trojizbový byt štyria ľudia bez trvalého pobytu a každý má auto. Práve týchto „inostrencov“ by malo rezidenčné parkovanie vytlačiť z ulíc. Treba jasne povedať, že my domáci, ktorí tu platíme dane, musíme mať aj v tejto oblasti adekvátne výhody. Ročná cena takejto rezidenčnej karty pre prvé auto by mala byť primeraná. Moja predstava je 10 eur na rok, pričom „inostanec“ nebude mať nárok parkovať na našich rezidentských miestach na lamačských uliciach. Pričom ostanú zachované vyhradené platené miesta, i keď v inom režime. Budeme naďalej pokračovať v budovaní parkovacích miest zo zatrávňovacích dlaždíc tam, kde je to efektívne. V budúcom roku chceme začať s výstavbou parkovacieho domu na pozemku bývalých zberných surovín formou PPP tak, aby vhodne zapadol do konceptu revitalizácie centrálnej zóny v Lamači. Preto si držíme milí Lamačania palce, aby sme spoločnými silami dosiahli aj v doprave viditeľný pokrok.

Radoslav Olekšák
mestský poslanec za Lamač

V roku 1990 prijatím zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení nastal nový režim v oblasti správy verejných záležitostí. Kým do roku 1990 verejnú správu vykonával výlučne štát, prijatím zákona o obecnom zriadení sa z obcí stali samostatné subjekty, ktoré vykonávajú vlastnú správu – samosprávu. Obciam boli prenechané do vlastnej správy tie oblasti, ktorých rozsah a význam sa v rôznych kútoch Slovenska líši. Práve tým, že obec má právomoc sama spravovať tieto oblasti, vie plnohodnotne reflektovať na potreby svojich obyvateľov. Nakoniec aj zákon o obecnom zriadení deklaruje, že základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov. Obyvateľ, ktorý má právo podieľať sa na samospráve, má možnosť obracať sa na obec so svojimi podnetmi a sťažnosťami. Taktiež má právo informovať sa o činnosti obce. Na tento účel slúžia najmä inštitúty ako sťažnosť, žiadosť o informáciu a petícia. Je potrebné zdôrazniť, že ide o rozdielne inštitúty, každý má svoj význam a riadi sa inými pravidlami.

Sťažnosti

Slúžia na ochranu práv pri postupe a činnosti orgánov verejnej správy (takým orgánom je napr. stavebný úrad, ale tiež samotná obec). Pri podávaní sťažnosti je smerodajný zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach. Je potrebné upozorniť na dodržiavanie formálnych náležitostí sťažnosti. Dôležitým údajom na každej sťažnosti je identifikácia sťažovateľa a jeho podpis. Aby mohla byť sťažnosť riadne prešetrená, nie je vhodné, v prípade viacerých sťažovateľov, ak sa označia veľmi všeobecným označením, napr. obyvatelia ulice, rodičia. V takom prípade obec, aj keď by veľmi jednoducho mohla sťažnosť vybaviť, nemá kontaktné údaje komu výsledok sťažnosti zaslať, prípadne koho po-

zvať na prešetrenie sťažnosti. V prípade viacerých sťažovateľov v tej istej veci je vhodné zvoliť si zástupcu.

Slobodný prístup k informáciám

Ak má ktokoľvek záujem získať informáciu súvisiacu s činnosťou obce, na to slúži zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. Aj táto žiadosť musí byť podaná zákonným spôsobom a musí obsahovať predpísané náležitosti. Podanie takejto žiadosti je menej formálne ako pri sťažnostiach. Žiadosť možno podať aj e-mailom, nevyžaduje sa podpis. Svoju žiadosť by mal žiadateľ formulovať jasne a zrozumiteľne, teda ktorú konkrétnu informáciu žiada sprístupniť. Obec však nie je povinná sprístupňovať všetky informácie, o ktoré si žiadateľ požiada. Musí ísť o také informácie, ktoré fakticky existujú a obec ich má k dispozícii a súvisia s činnosťou obce. Nezmyselné žiadosti, ktoré majú za cieľ skôr zaťažiť obec, miesto skutočného cieľa – získať informáciu, zbytočne odvádzajú pozornosť od primárnych úloh obce a zneumožňujú venovať sa relevantným žiadostiam ľudí. Nakoľko na vybavenie tejto žiadosti zákon ukladá lehotu len 8 pracovných dní, aby nedošlo k porušeniu zákona, obec je nútená uprednostniť vybavenie aj nezmyselnej žiadosti pred tým, čo má naozaj význam pre občana.

Petície

Sťažnosť a žiadosť o informáciu slúžia prevažne jednotlivcovi. Na obhajobu verejného alebo iného spoločného záujmu majú obyvatelia k dispozícii petičné právo. Upravuje ho zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve. Petícia prezentuje názor veľkej skupiny ľudí. Tento názor prejavia tým, že sa podpisujú na petičný hárok, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou petície a bez ktorého by vlastne petícia nebo-

la petíciou. Najčastejšou chybou pri vypĺňaní petičného hárku je nečitateľný údaj a skratka mesta, napr. BA, KE. Takto vyplnený hlas obec nemôže akceptovať. Ďalšou chybou pri podávaní petícií je absencia osoby, ktorá je určená ako zástupca pre styk s obcou. Práve tento zástupca je mostíkom medzi obcou a ľuďmi, ktorí sa pripojili k petícii. Taktiež je vhodné zvážiť, aký verejný záujem má petícia prezentovať a obhajovať, k akej petícii sa človek pripojí a čo vlastne chce verejne podporiť. Pred podpisom petičného hárku by si mal každý prečítať text petície, ktorý musí byť každému k dispozícii.

Na záver je potrebné zdôrazniť, že správnym podaním či už sťažnosti, žiadosti o informáciu, petície sa minimalizujú administratívne úkony medzi podávateľom a obcou, ktoré sú mnohokrát vnímané ako byrokratická šikana. Naopak, zvyšuje sa rýchle a zákonné vybavenie podania.

JUDr. Mgr. Lucia Čechová
odborný referent MÚ Bratislava-Lamač

Bezplatná právna pomoc pre občanov

Využite služby bezplatnej právnej pomoci, ktorú Mestská časť Bratislava-Lamač poskytuje v spolupráci s advokátskou kanceláriou doc. JUDr. Štefan Kočan, PhD. V záležitostiach týkajúcich sa občianskeho, rodinného, obchodného i správneho práva, ale aj pracovno-právnych vzťahov či susedského spolužitia sa s Dr. Kočanom môžete poradiť každý pondelok od 13:00 hod. do 15:00 h v priestoroch Kina Lamač (vestibule na prízemí alebo zasadačke na 1. poschodí)

Kontakt: Doc. JUDr. Štefan Kočan, PhD.
Mobil: 0905 706 373
Mail: kocan.advokat@gmail.com

Občania môžu pripomienkovať VZN

Podľa Zákona o obecnom zriadení musí Lamač tak ako každá obec zverejňovať všetky záväzné dokumenty, ktoré schvaľuje miestne zastupiteľstvo. Môžu to byť napríklad návrhy všeobecne záväzných nariadení (VZN), návrhy rozpočtu alebo dokumentácie k územnému plánu zón. Mestská časť tieto návrhy zverejňuje na webe www.lamac.sk a na svojich informačných tabuliach. Predkladané návrhy môže pripomienkovať verejnosť, písomne na MÚ. Sledujte preto oznamy na tabuliach a aktuality na webe, možno sa pripravovaný dokument týka aj vás!

Profesor B. Sitár:

Teší ma, že ma za osobnosť považujú tam, kde to mám rád

V Lamači nežije veľa ľudí, ktorí dosiahli najvyššie vedecké hodnosti. A naozaj iba jednotné číslo môžeme použiť vtedy, ak chceme spomenúť niekoho, kto dlhé roky pôsobí v najvyšších štruktúrach prestížnej Európskej organizácie pre jadrový výskum – CERN vo švajčiarskej Ženeve. Vlastne, v tomto prípade je Lamačan, profesor Branislav Sitár, DrSc. jediný nielen v Lamači, ale aj v Bratislave a na Slovensku. Toto samotné by mohlo vysvetľovať, prečo mu mestská časť na tohtoročných Rozálskych hodoch udelila titul Osobnosť Lamača. Ocenenie však odráža aj profesorov vzťah k Lamaču, a tiež to, že si tento špičkový vedec zachoval schopnosť nevyvyšovať sa nad druhých a aj zložité teórie a experimenty vysvetľovať zrozumiteľným, „ľudským jazykom“.

Ako sa človek stane jadrovým fyzikom? Musí to mať v génoch, alebo sa to občas tak vyvinie?

Každý človek má na niečo talent, niekto na umenie či jazyky a niekto má zasa od detstva rád matematiku, fyziku a chémiu. Ja som patrila k tej druhej skupine. Nedá sa síce povedať, že by som pokračoval v rodinnej tradícii, keďže v mojej rodine bolo viacero lekárov. Mal som však strýka matematika, isté predpoklady, že budem študovať fyziku tam boli. V detstve ma lákalo stať sa astronómom, keď sa však v Československu začala éra jadrovej fyziky, pre bežného človeka stelesnená najmä do podoby jadrových elektrární, už ma to ťahalo týmto smerom.

Nuž, ale od pôvodného plánu skúmať vesmír ako astronóm ste sa zasa tak veľmi neodklonili. Ved'pracujete v CERN-e...

Áno, to je pravda, CERN je jedinečné laboratórium, ktoré sa zameriava na štúdium štruktúry hmoty, a to má priamy súvis s tým, ako to vo vesmíre vyzerá. Dospeli sme už k tomu, že vieme naozaj veľmi detailne priblížiť, čo sa dialo v tzv. Veľkom tresku, miliardtinu sekundy po vzniku vesmíru. Navyše, objavom Higgsovoho bozónu sme potvrdili platnosť Brout-Englert-Higgsovoho mechanizmu, na základe ktorého sa po Veľkom tresku z energie vytvorila hmota. A to je veľmi dôležité pre poznanie, nielen pre fyziku.

Určite si niektorí pri čítaní týchto riadkov povedia, že je to síce pekné, no pre ich bežný život a život ich detí nepoužiteľné. Aký je váš pohľad? Ako môžu tieto poznatky pomôcť praktickému životu?

Nuž, nemáme kryštálovú guľu, takže sa na túto otázku ťažko odpovedá a už vôbec sa neodvažujem byť konkrétny. Ale chcem pripomenúť, že podobne to bolo aj vtedy, keď prišlo k objavu jadra atómu. To bolo na začiatku 20. storočia. Trvalo ďalších 30-40 rokov, keď sa poznatky využili v praxi. Samozrejme aj veľmi negatívne, keďže vznikli jadrové zbrane, no objav jadra takisto v neskoršom období znamenal jadrové elektrárne, veľký zdroj energie potrebnej pre život. Alebo si zoberte lasery.

Tiež to na začiatku bolo vnímané ako „fyzikálna zábavka“. A dnes je laser bežnou súčasťou každodenného života. Napríklad v tlačiarňach, ktoré používame. Takže doba od objavu po jeho praktické využitie je pomerne dlhá. Dnes nevieme povedať, k čomu sa dostaneme na základe objavu Higgsovoho bozónu. No dôležité je, že hmotu a jej štruktúru poznávame stále hlbšie. A z tohto poznania môžeme aj viac vyťažiť.

Spomenuli sme, že ste Slovákom, ktorý je vo vysokých štruktúrach CERN-u. V rokoch 2007-2010 ste boli dokonca viceprezidentom – iba ako tretí vedec z bývalého východného bloku. V súčasnosti ste členom Rady CERN-u. Pre organizáciu pracujete celkovo už 25 rokov. Zmenil sa CERN z vášho pohľadu za ten čas?

Zmenil sa v tom, že z európskej a pomerne pokojnej inštitúcie sa stala naozaj globálna organizácia. Prišlo sa na to, že vybudovať nový CERN je prakticky z technického i ekonomického hľadiska neuskutočniteľné, preto v súčasnosti už to nie je iba európske, ale celosvetové centrum fyziky elementárnych častíc, na ktorom participujú aj Američania či Japonci.

Aké má postavenie Slovensko v CERN-e?

Myslím si, že veľmi dobré. V súčasnosti pôsobí priamo v Ženeve 22 slovenských vedcov, ďalších osemdesiat spolupracuje s CERN-om zo Slovenska. Dokonca v rámci experimentu ALICE, kde skúmame kvarkovo-gluónovú plazmu, patrí naša slovenská skupina medzi vôbec najsilnejšie. Teší ma aj to, že CERN využíva aj technológie, ktoré dodali slovenské podniky, napríklad v prípade komponentov na urýchľovač LHC.

Stále pôsobíte na Katedre jadrovej fyziky a biofyziky na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave. Čo oceňujete na tom, že ste stále činný aj na akademickej pôde?

To, že podobne ako ďalší profesori, ktorí na katedre pôsobia a majú dlhoročné skúsenos-

ti zo zahraničia, môžem aj ja tieto skúsenosti odovzdať študentom. Tí majú taktiež možnosť vďaka našim skúsenostiam i kontaktom pôsobiť v rámci stáží v špičkových výskumných strediskách, napríklad aj v CERN-e. A to sú pre nich nezaplátiteľné skúsenosti. Teší ma, že napríklad všetci moji študenti z doktorandského štúdia sa bez problémov uplatnili v zahraničí a sú tam cenení.

Nemusíme sa báť úniku mozgov?

Nie, nemyslím si. Ja a ostatní profesori sme toho príkladom. Pre fyzika a vedca je dôležité, že potrebuje nadobudnúť skúsenosti vo svete, na viacerých miestach, byť súčasťou viacerých vedeckých tímov. To všetko ho obohacuje. No po 40-tke už má tendenciu sa usadiť, a tak je prirodzené, že sa vracia. Aj ja som 12 rokov pôsobil v Dubne, rok v Anglicku, no potom som sa tiež vrátil.

Priamo do Lamača?

Už do Lamača, aj keď nepochádzam priamo odtiaľto. Som Bratislavčan, narodil som sa v Starom Meste. Do školy som chodil v Banskej Bystrici, kde moji rodičia pracovali. Naspäť do Bratislavy som sa vrátil v 18-tich, keď som začal študovať na vysokej škole.

A ten prvý kontakt s Lamačom?

Prišiel v roku 1974, keď sme tu kúpili záhradu s tým, že si postavíme dom. To sa aj stalo, hoci tá stavba trvala dvanásť rokov!

???

Dom sme stavali počas obdobia, keď som pôsobil v Dubne. Spomínal som, že som tam bol 12 rokov, keďže som tam pracoval na veľkom doktoráte. A vždy jeden mesiac v roku, počas dovolenky, sme robili na stavbe. Som ale rád, že som práve tu. Cítim sa v Lamači veľmi dobre.

Čo najviac oceňujete na tejto časti Bratislavy?

Sú tu dobré podmienky pre život. Je tu kľud, dobrý vzduch a bezproblémoví ľudia. O to viac ma teší a naozaj si vážim, že som získal ocenenie mestskej časti.

Ocenili jubilantov

Ešte na konci septembra sa uskutočnilo ďalšie posedenie jubilantov. Zúčastnilo sa na ňom 20 seniorov, najstaršou z nich bola 90-ročná pani Anna Branská. Na prítomných čakalo pohos-

tenie, kvety a malý darček. Zblahoželať im prišli aj deti z cirkevnej MŠ sv. Filipa Nériho na Zlatohorskej ulici. Pre jubilantov si pripravili kultúrny program.

Na Psej šou sa predstavilo 22 krásavcov

Po roku, v tradičnom októbrovom termíne sa konala Psia šou. Tentoraz sa na nej predviedlo 22 psíkov rôznych plemien, spolu so svojimi majiteľmi ukázali, čo všetko dokážu. S ukázkami výcviku psov prišli aj v tomto roku príslušníci Mestskej polície zo stanice jazdeckej polície a kynológie pod vedením veliteľa – Lamačana Františka Hrádeka. Na účastníkov štvornohých hrdinov Psej šou čakali ceny, ktoré boli zabezpečené Kultúrnou komisiou a niektorými sponzormi: MVDr. Pavol Čech, Ing. Miriam Liptáková-Kováčová, Katarína Boskovičová.

Šarkany ako na dlani

Po jednom nevlúdnom a upršanom týždni na dišla slnečná sobota, 17. októbra 2015, a bežekú dráhu na školskom dvore zaplnili maniaci do lietania. Šarkany ako na dlani mohli mnohí z vás pozorovať aj z okien svojich bytov. Členky a dobrovoľníčky z rodinného centra Obláčik pripravili pod vedením Stanky Polakovičovej príjemné dopoludnie. Tešili sa najmä deti. Rodičia sa vrátili o pár rokov späť v čase a starí rodičia pookriali. Keďže počasie vyšlo na výbornú, dalo sa vyšantiť a nadýchať čerstvého vzduchu. Pre účastníkov boli nachystané aj teplý čaj, káva, koláčiky či jabĺčka.

V hlavnej úlohe, samozrejme, účinkovali šarkany: mnohé originálne a ručne vyrobené!

Zmeny v cestovných lístkoch MHD

Od 1. 11. spustili 3. etapu Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (IDS BK). Rozšírenie integrovanej dopravy umožní cestovať na jeden lístok v rámci celého kraja linkami zmluvných prepravcov – v Bratislave sú to vozidlá MHD, v rámci kraja autobusové linky Slovak Lines a regionálne vlaky Železničnej spoločnosti Slovensko (ZSSK). So spustením 3. etapy vstúpil do platnosti aj nový cenník cestovných lístkov. Pre cestujúcich v Bratislave prináša niekoľko novinek.

Tou je napríklad 30-minútový jednorazový lístok. Jeho základná cena je 90 centov, čo doteraz stál 60-minútový lístok. Cena hodinového lístka sa zvýšila na 1,20 eura. Cena najkratšieho 15-minútového lístka sa nemení (0,70 eura), no po novom je prestopný, nemá teda zónové, ale iba časové obmedzenie. Nižšie sú po novom ceny cestovných lístkov s platnosťou 24 hodín, 72 a 168 hodín, platiace na území hlavného mesta. Denný lístok stojí 3,50 eura (4,50 predtým) trojdňový lístok 8 eur (10 eur predtým) a sedemdňový lístok 11,40 eura (15 eur predtým). V ponuke Predplatených cestovných lístkov (PCL) je aj sedemdňová „električka“, ktorá stojí 10,40 eura. Cena 30-dňového PCL sa nemení – 26,90 eura. Za trojmesačný predplatený lístok zaplatí cestujúci 72,30 a za celoročný 264,20 eura. Zľavnené lístky stoja polovicu.

Zdravotne hendikepovaní obyvatelia s preukazom ŤZP a s trvalým pobytom v Bratislavskom kraji pri využití predplateného cestovného lístka budú mať nárok na 90-percentnú zľavu. Ak budú cestovať na jednorazový cestovný lístok, budú mať nárok iba na 50-percentnú zľavu. Zľava im bude poskytnutá len na bezkontaktnú čipovú kartu. Do 31. decembra platí prechodné obdobie, dokedy je potrebné si vybaviť čipovú kartu.

Cestujúci nad 70 rokov, ktorí si vybavujú tzv. seniorpas vo forme bezkontaktnéj čipovej karty a ročný evidenčný lístok, by sa tak mali okrem MHD odviezť bezplatne aj vo vozidlách Slovak Lines či vlakoch ZSSK.

Deti si z akcie odnášali diplomy, veď každý zo zúčastnených šarkanov bol v niečom NAJ: najoriginálnejší, najfarbistejší, najbodkovanejší, najvytrvalejší, najvyššie letiaci, s najdlhším chvostom, s najkrajším úsmevom... a pod. Všetkým srdečne ďakujeme za účasť, špeciálne za vaše príspevky na našu činnosť. Radi ich využijeme pri príprave ďalších podujatí pre la-mačskú komunitu mladých rodín s deťmi. Bližšie informácie o našich aktivitách a programe na november hľadajte na internetovej stránke www.oblacik.sk

Do skorého videnia, tešíme sa na Vás.

Tím RC Obláčik

VIANOCE ZAČÍNAJÚ NARODENINAMI

13.11.
OD 17:00

Zažijete:
Exkluzívnu show
Cuky a Luky

- Obrovskú tortu • Ohňostroj
- Rozsvietenie vianočného stromčeka
- Odhalenie poštovej schránky pre listy Ježiškovi

Cuky&Luky vyrážajú medzi ľudí! Stretnite sa s nimi!

Nákupy v Rakúúsku vraj už nie sú tak trendy. Svoje o tom vedia aj Cuky&Luky, ktoré si našli nový rajón. Už 13. novembra zabudnite na Österreich a prídte si vychutnať tú najlepšiu párty do Bory Mall!

Viete si predstaviť narodeninovú oslavu bez torty? My nie, a preto pre vás cukráreň Delikana upeče narodeninovú tortu gigantických rozmerov. Symbolickú prvú sviečku na nej sfúknu Cuky&Luky, ktoré tiež rozsvietia vianočný stromček a postarajú sa o vaše výbuchy smiechu. Slávnostný program sa začína už o 17:00 h a vyvrcholí nezabudnuteľným ohňostrojom o 20:00 h.

Želajte si niečo!

Dovoľte svojim deťom napísať Ježiškovi alebo sa vráťte do

detských čias. Slovenská pošta v deň oslavy prvých narodením Bory Mall, 13.11. slávnostne odhalí schránku pre listy Ježiškovi. Pre deti je pripravený, okrem iného, vianočný koncert Barbory Rakovskej & Superdetí. Slávnostná nálada v Bory Mall však bude gradovať až do Vianoc. Víkend 14. – 15. 11. bude patriť tradičným detským dielničkám Recykluj a bav sa. Témou budú Vianoce a vyrábať budeme originálne listy pre Mikuláša či Ježiška.

Hry pre veľkých aj malých

Ak predsa potrebujete dobrý tip na darček pre deti či partnera, prídte sa inšpirovať na veľkú hernú show NextGen Expo 2015, ktorá v spolupráci s kinom CINEMAX organizuje herný portál sector.sk v dňoch 21. – 22. 11. Už po šiestykrát event ponúkne horúce herné hity a aj zaujímavé hry. Nebudú chýbať aktuálne herné platformy a hardvérové novinky. Tešiť sa môžete na prednášky, ale aj na turnaje alebo súťaže. Na svoje si prídu hráči League of Legends, Counter Strike, Fifa 16 či Hearthstone. Hrať sa a súťažiť neprestaneme ani v nasledujúci víkend 28. – 29. 11., ktorý bude od 10.00 h do 18.00 h patriť Festivalu spoločenských hier značky Hasbro.

V Domove seniorov privítali výstavu i speváka J. Benedíka

Výstave poukazujúcej na nebezpečenstvo rakoviny hrubého čreva, ale aj muzikálovým pesničkám boli venované októbrové podujatia v Domove seniorov Lamač. V rámci celoeurópskej kampane, zameranej na zvýšenie povedomia, prevencie i včasnej diagnostiky rakoviny hrubého čreva zavítala hneď v prvý októbrový deň medzi seniorov putovná výstava o rizikách kolorektálneho karcinómu. Obyvatelia Domova seniorov si vypočuli prednášku o možnosti prevencie a liečenia tejto choroby, rovnako si so záujmom obzreli šesť metrov dlhú a dva a pol metra vysokú maketu hrubého čreva, ktorá je súčasťou výstavy. Jeden z októbrových večerov v Domove seniorov patril aj známym pesničkám z muzikálu Cyrano z predmestia. Práve hlavný predstaviteľ tohto muzikálu, spevák Jozef Benedík bol

hostom Októbrového posedenia pri čaji. V debate s našimi seniormi pútavo rozprával o svojich zážitkoch z divadelného pódia i zo štúdií v talianskej Verone. A samozrejme, zaspieval i piesne, ktoré potešili dušu i srdce.

Jana Chudíková

Seniorom zaspieval Miroslav Švába

V kine Lamač sa uskutočnil už tradičný koncert pre seniorov pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Tentoraz bol jeho sólistom spevák známy aj z programu Repete Miroslav Švába.

V októbri sa v Lamači narodili:

- 5.10. Bianca Farenzena**
- 8.10. Stela Dubovská**
- 8.10. Hana Švecová**
- 12.10. Sára Stohlová**

Jubilanti v novembri

<i>Bučičová Matilda</i>	96
<i>Krajčíová Emília</i>	96
<i>Friebert Stanislav</i>	94
<i>Halmos František</i>	94
<i>Leogyelová Mária</i>	90
<i>Balážová Alžbeta</i>	89
<i>Dzúriková Katarína</i>	88
<i>Ivanuskyková Janka</i>	88
<i>Heriban Július</i>	87
<i>Mizerová Anna</i>	87
<i>Vojteková Štefánia</i>	87
<i>Haraslinová Irena</i>	86
<i>Jakabčinová Elena</i>	86
<i>Kralovičová Marta</i>	86
<i>Piatriková Olga</i>	86
<i>Urbaníková Anna</i>	86
<i>Blahuta Milan</i>	85
<i>Slováková Maria</i>	85
<i>Tomášková Marta</i>	85
<i>Kalavský Ondrej</i>	80
<i>Zárecký Jozef</i>	80
<i>Capeková Janka</i>	75
<i>Fauthová Magdaléna</i>	75
<i>Karpáti Koloman</i>	75
<i>Pječová Martina</i>	75

YIT

Menej peňazí za energie.
Viac času na dovolenke.

tammi
DÚBRAVKA

VÁŠ DOMOV PREMYSLENÝ SRDCOM

Po veľkom úspechu prvej etapy je práve v predaji druhá.

Nepremeškajte širokú ponuku bytov obľúbeného projektu!

0903 999 333

yit.sk

Úradné hodiny MÚ Bratislava-Lamač

Miestny úrad Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, Tel.: 64 78 00 65		
MIESTNY ÚRAD A POKLADŇA		
PO, STR	07:30 – 12:00	13:00 – 17:00
PIATOK	07:30 – 12:00	
PODATEĽŇA		
PO, STR	07:30 – 12:00	13:00 – 17:00
UT, ŠT	07:30 – 12:00	13:00 – 15:30
Piatok	07:30 – 12:00	
Stavebný úrad		
PO, STR	07:30 - 12:00	13:00-17.00

Kultúrna komisia MZ pozýva

06.11. o 17,00 h – **Slávnosť svetielok** – sprievod (zraz pred kinom Lamač)

Hurá do praveku – premietanie rozprávky v kine Lamač

10.11. o 8,30 h – **Rekreačný zájazd seniorov – Veľký Meder**

– na zájazd sa môžu prihlásiť seniori s trvalým pobytom v Lamači od 04.11. v budove MÚ v úradných hodinách

15.11. o 11,00 h – **Divadielko pre deti – Danka a Janka**– kino Lamač

21.11. o 20,00 h – **Katarínska zábava** – reštaurácia Trojka, lístky na zábavu budú v predaji na MÚ od 11.11. v úradných hodinách

25.11.2015 o 10,00 h – **Výstava: Seniori sa chvália**

6.12. o 16,00h – **Mikuláš v Lamači**

Asterix a Obelix: Sídlo bohov – premietanie rozprávky v kine Lamač

12.12. od 10,00 – **Vianoce v Lamači** – Malokarpatské nám.

Program Jednoty dôchodcov Slovenska MČ Lamač na november 2015

11.11. 14.00 h téma: kvety – ako ich prezimovať

18.11. 13.00 h zasadanie výboru

18.11. 14.00 h téma: história esperanta

25.11. 14.00 h téma: čo to o zdraví

09.12. 14.00 h Vianočné posedenie v Spoločenskom centre

MsP v Lamači

Okrskári Mestskej polície sú k dispozícii občanom na tel. čísle 0911 921 702 (Ing. Jozef Udič) a osobne v **kine Lamač na Malokarpatskom námestí č. 3**

v pondelok: 15.00 – 17.00 hod.

v stredu: 08.00 – 10.00 hod.

Občania Lamača môžu svoje poznatky týkajúce sa porušovania právnych predpisov telefonicky nahlasovať aj na operačné pracovisko OS MsP Dúbravka na číslo 6453 4351, prípadne na skrátené číslo mestskej polície 159.

Program RC Obláčik na november 2015

Pondelok

- 10:00 – 10:45 Výtvarníček (VH) od 2-3 r., KURZ od 12.10.2015
09:30 – 11:00 Podporná skupina dojčenia (VH) 30. 11. 2015
09:30 – 11:00 Poradňa prirodzenej starostlivosti (VH) 16. 11. 2015
17:00 – 17:45 Výtvarníček (VH) od 3-5 r., KURZ

Utorok

- 09:00 – 10:45 Folklórik (VH) KURZ (1,5 - 3 r.)
11:00 – 11:45 Baby salsa (VH) KURZ (0 - 1 r.)
16:00 – 18:00 Ľudovienka (VH) KURZ (3 - 6 r.)
19:00 – 20:00 Brušné tance s Katkou (VH)

Streda

- 09:00 – 11:00 Bábätkovo (VH) (0 - 1,5 r.)
16:30 – 17:15 Prvé hudobné krôčky (VH) KURZ (1. skupina)
17:30 – 18:15 Prvé hudobné krôčky (VH) KURZ (2. skupina)
19:15 – 20:15 Angličtina pre dospelých (MH) KURZ

Štvrtok

- 10:00 – 11:00 Montessori hernička (VH) (1,5 do 6 r.)
16:00 – 18:30 Herňa s Evkou, Igorom a Andrejom (VH)
17:00 – 17:45 Funny English for kids (MH)
19:00 – 20:30 Brušné tance s Líviou (VH)

Piatok

- 09:00 – 11:00 Herňa so Zuzkou a Katkami (VH)

Podrobnosti o jednotlivých kurzoch, ako aj kontakt na lektorky, u ktorých sa môžete prihlásiť, nájdete na našom webe: www.oblacik.sk

PODUJATIA:

16.11. o 9:30 do 11:00 **Poradňa prirodzenej starostlivosti o dieťa, zdravie a domov** – bez prihlasovania, Téma: Imunita – čo ju oslabuje a ako ju posilniť prirodzenou cestou.

20.11. o 18:30 **Prednáška s diskusiou:** Ako pomáhať deťom zvládať strach, Mgr. K. Šurdová

25.11. o 19:30 **Tvorivé dielničky pre mamičky a oteckov:** Adventné vence

30.11. o 9:30 – 11:00 **Podporná skupina dojčenia** – bez prihlasovania, vedie certifikovaná laktačná poradkyňa Janka Boleková

Program kina na november 2015

- 7.11. KON – TIKI** 18.00 2,50 €
8.11. PRDIPRÁŠOK DOKTORA PROKTORA 15.30 2,50 €
8.11. ANTON SRHOLEC – CESTA, PO KTOREJ SOM ŠIEL 18.00 3,00 €
14.11. JURSKÝ SVET 18.00 2,50 €
15.11. ŽIVOT JE ŽIVOT 18.00 2,50 €
21.11. TO DIEVČA MUSÍŠ MAŤM 18.00 2,50 €
22.11. DHEEPAN 18.00 2,50 €
28.11. MLADOSŤ 18.00 3,00 €
29.11. ASTERIX: SÍDLO BOHOV 15.30 2,50 €
29.11. EVA NOVÁ 18.00 3,00 €

Recept z Lamača

V tomto čísle sú to recepty od pani MUDr. Margity Belicovej z Rajtáckovej ulice

Šalát z krabích tyčíniek

Ingrediencie: balenie krabích tyčíniek, 5 vajčiek, 4 cibule, majonéza, tatarská omáčka, 250 ml pochútkovej smotany, dve polievkové lyžice sladkej kukurice
Postup: Krabie tyčinky a uvarené vajčka nakrájame, nadrobno pokrájame aj cibuľu. Pridáme polievkovú lyžicu majonézy a tatarskej omáčky a kyslú smotanu. Všetko zmiešame a podľa chuti osolíme a okoreníme. Vhodné ako predjedlo.

Kuracie roládky

Ingrediencie: Kuracie prsia, šunka, syr, vajčička, kápiu, párky, hrášok, soľ, korenie
Postup: Kuracie prsia naklepeme, osolíme, okoreníme a poukladáme na potravinársku fóliu približne v tvare štvorca. Na mäso poukladáme syr, šunku, uvarené vajčička a kápiu. Mäso s pomocou fólie dobre zabalíme, na koncoch uzavrieme. Alternatívou plnky kuracích rolád je zmes vytvorená zo syru, šunky, praženice zmiešanej so sterilizovaným hráškom a pokrájaným párkom. Obe rolky položíme na paru a podľa veľkosti rolky ich paríme 20 až 30 minút. Rolky vyberieme, fóliu odstránime. Štavu môžeme využiť na omáčku. Rolky nakrájame. Môžeme ich podávať teplé napríklad s pečenými zemiakmi. Možno ich však konzumovať aj studené spolu s chlebom.

Dobrou chuť želá pani Margita s manželom Petrom **Máte aj vy recept, s ktorým sa chcete podeliť s Lamačanmi?**

Napište nám na lamacan@lamac.sk

Inzercia

- Ján Polák vodoinštalácie a údržba, výmeny a opravy WC, batérie, sifóny, zapojenie umývačiek a pračiek, vrtanie dier do panelov. 0905/ 627 321
- Predám garáž Na barinách, na liste vlastníctva 10,10 m², elektrická brána. 12 900 eur. 0903/ 954 143
- Voda, kúrenie, plyn, maľovky, podlahy, montáž a opravy aj cez víkend. 0905/ 429 097, 0911/ 429 097
- Doučujem angličtinu, slovenčinu. Deti aj dospelých, aj cez víkendy. 0905/ 222 966
- Hľadám výpomoc – upratovanie RD v Lamači. 0903/ 643 633

Lamačan mesačník samosprávy Mestskej časti MÚ BA-Lamač

Adresa redakcie: MÚ Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, tel.: 64 78 00 65. **Redakčná rada:** Mgr. Eva Černá, JUDr. Júlia Ondrišová, Ing. Radoslav Olekšák, Mgr. Erik Mader, **zodpovedný redaktor:** Mgr. Erik Mader, **plnošnú a riadkovú inzerciu preberá:** Mária Šimončíková, simoncikov@lamac.sk, **Vydáva:** Mestská časť Bratislava-Lamač, Malokarpatské nám. 9, 841 03 Bratislava, IČO 00 603 414, **ISSN 1338-8959**, **tlač:** VEDA, vydavateľstvo SAV, Dúbravská cesta 9, 845 02 Bratislava, **náklad:** 4 000 ks, **do tlače zadané:** 4. 11. 2015, **uzávierky č. 12/2015, redakčná 30. 11. 2015 a inzertná 30. 11. 2015**, registračné č. EV 3654/09. **Redakcia si vyhradzuje právo na neuverejnenie dodaných príspevkov, resp. ich skrátenie, opravu jazykových, gramatických a štylistických chýb. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam.** **NEPREDAJNÉ**